

**SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA**  
**Pf.III.20.310/2014/9. szám**

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Sebők Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sebők Imre ügyvéd **jogi képviselő címe.**) által képviselt **felperes neve** felperes címe szám alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Kiss M. László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kiss M. **jogi képviselő címe.**) által képviselt **alperes neve** alperes címe szám alatti lakos alperes ellen készfizető kezesi szerződésből eredő követelés iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2014. január 23. napján kelt 16.P.20.950/2011/78. számú ítélete ellen az alperes által 81. sorszámon előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

**Í T É L E T E T :**

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 500.000,-(Ötszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 2.500.000,-(Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I N D O K O L Á S :**

A perben nem álló **P...Kft-nek** 2003. április 1-jei alapításától kezdődően az alperes tagja volt. A cég 2004. április 8. napján, 450-04-0011. számon állami támogatási szerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségének teljesítését biztosítandó, bankgarancia kibocsátási megbízási szerződést kötött a felperessel, mely alapján a felperesi pénzügyintézet 45.000.000,-Ft erejéig terjedő bankgarancia nyilatkozatot adott ki a Miniszterelnöki Hivatal kedvezményezett részére. A szerződést a megbízó ügyfél részéről az alperes ügyvezetőként írta alá. A szerződéshez kapcsolódó, ugyancsak kézjeggyel ellátott mellékletek szerint a felperesi pénzügyintézet a Miniszterelnöki Hivatal felhívására akkor teljesít, ha a megbízó fizetési kötelezettségét nem teljesítette. A bankgarancia érvényességét a felek 2010. április 30. napjáig terjedően határozták meg. A bankgarancia szerződés létrejöttével egyidejűleg a cég tagjaiként alperes (450-04-0011/4. számú okiratban), valamint **személy 1. neve** és **személy 2. neve** (jelen per volt II. és III. rendű alperesei) készfizető kezességet vállaltak. Ebben kezesi kötelezettségként írták elő, hogy a felperesi bank első írásbeli felszólítása alapján a kezes köteles megfizetni mindazt az összeget, amelyet az adós a biztosított szerződés alapján az

abban meghatározott esedékességi időpontban nem teljesít, és amelyet a bank a kezesnek küldött felszólításban megjelöl. A kezes nem vitathatja a szerződésszegés tényét és a felszólításban megjelölt összeg nagyságát. Kötelezettségének teljesítését megelőzően nem kérheti, hogy a bank először kísérelje meg igényét az adóssal szemben érvényesíteni, ezen kötelezettségek teljesítésére a kezesek egyetemleges felelősséget vállaltak. A kezesség addig az időpontig marad hatályban, amíg a biztosított kötelezettsége teljes egészében visszafizetésre kerül, vagy más módon megszűnik. A kezes kizárólag ebben az időpontban szabadulhat kezességvállalási szerződés alapján fennálló kötelezettsége alól.

A bankgarancia szerződés időbeli hatályát utóbb kétszer is meghosszabbították, egészen 2011. július 31-ig terjedően. A szerződés harmadik módosítása során a bankgarancia összegét 44.139.083,-Ft-ra leszállították.

A **P...Kft.** 2007. szeptember 27-én beolvadással egyesült az **A...Zrt.**, mely cég a kft. általános jogutódává vált. A jogutód társaságban alperes tagsági jogviszonyt nem létesített, ebben a cégben képviselői jogosultságot nem szerzett.

A változásokra való tekintettel a bankgarancia szerződés, valamint a készfizető kezesi szerződések záradékolására került sor 2008. február 25-én. A bankgarancia szerződés záradékát aláíró **A...Zrt.**, valamint a felperesi bank a záradékban rögzítette, a szerződő jogelőd átalakulását, és azt, hogy a cég ezáltal 2007. november 20-án megszűnt. Teljes körű jogutódként az **A...Zrt.**-t tüntették fel a felek, mely cég a záradékban akként nyilatkozott, hogy: „Jelen záradék aláírásával igazolja, és elismeri, hogy a **P...Kft.** és a felperes neve között, 2004. április 8. napján 450-04-0011. szerződésszám alatt létrejött bankgarancia kibocsátási szerződésből keletkező kötelezettségét átvállalja, és magára kötelező érvényűnek tekinti azt”.

A készfizető kezességvállalási szerződéseket ugyancsak záradékkal látták el. Ebben rögzítették a cégbeolvadás tényét, és azt, hogy ennek folytán általános jogutód az **A...Zrt.**. A készfizető kezesek úgy nyilatkoztak, tudomásul veszik, hogy az **A...Zrt.** a biztosított szerződések adósa, továbbá, hogy a jelen biztosítéki szerződésben vállalt kötelezettséget ez a változás nem érinti, az a továbbiakban is az eredeti feltételek szerint biztosítja a jogutód felperesi bank felé fennálló kötelezettségeit.

Az alperesre vonatkozó záradék okiratán az aláírásoknál bal oldalon „alperes neve kezes” nyomtatott betűkkel előírt szöveg fölé kézírással olvashatatlan aláírás került, míg a jobb oldalra a felperesi bank cégbélyegzőjével ellátott ellenjegyzéséhez **személy 3. neve** fiókigazgató, valamint **személy 4. neve** ügyfélkapcsolati menedzser adott kézjegyet. Az aláírások hitelességét további két tanú ugyancsak eredeti kézírással - a személyi adataik feltüntetésével - ellenjegyezte.

A kedvezményezett Miniszterelnöki Hivatal nevében eljáró Magyar Államkincstár 2011. április 19-én lehívta a bankgaranciát, a felperesi bank a lehívást 2011. május 12-én teljesítette, mely az ott megjelölt 44.139.083,-Ft-ot kifizette a Magyar Államkincstár részére.

Az **A...Zrt.** 2011. április 18-ától felszámolás alá került. A felperes a bankgarancia kifizetés folytán keletkezett követelését hitelezői igényként jelentette be.

A felperes 2011. májusában eredménytelen felhívást intézett mindhárom készfizető kezeshez, majd keresetet terjesztett elő, melyben mindhárom készfizető kezes egyetemleges kötelezését kérte 44.139.083,-Ft tőke és járulécai megfizetése iránt. A per során II-III. rendű alperesi kezesekkel szemben - peren kívüli megegyezés miatt - keresetétől elállt, a perben maradt alperessel szemben pedig keresetét leszállította és készfizető kezességvállalásból eredő kötelezettségre alapítottnak 33.338.690,-Ft és ennek 2012. december 10. napjától a kifizetésig terjedő időre járó 20,2 %-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni alperest.

Alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a záradékon a saját kezű aláírása szerepel. Előadta, hogy az okirat keltezésének időpontjában Ausztriában tartózkodott, 2008. február 23-tól március 1-jéig téli üdülésen vett részt. Állította, hogy a cégek közötti tartozásátvállaláshoz kapcsolódó kezesi hozzájáruló nyilatkozatot ő írásban nem adott, így készfizető kezességvállalási kötelezettsége ennek hiányában megszűnt. Utalt továbbá arra is, hogy a jogutód zrt.-ben tagsági viszonyt nem kapott, üzleti tevékenységét saját családi vállalkozás alapításával folytatta, korábbi üzlettársaival ez okból úgy egyezett meg, hogy továbbiakban őt a kezességvállalás alól mentesítik. Magánszakértői véleményt csatolt annak bizonyítása érdekében, hogy a záradékon szereplő kezesi névaláírás nem tőle származik.

A bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint marasztalta felperes javára az alperest.

Az elsőfokú bíróság írásszakértői bizonyítás lefolytatása során az alperesi magánszakértői véleményt cáfoló, két egybehangzó igazságügyi írásszakértői véleményt is beszerzett, melyeket ítélezése alapjául elfogadott.

Az ítélet indokolásában az igazságügyi szakértői véleményeket helytállónak minősítve rögzítette, hogy azok megdöntötték az alperesi magánszakértő véleményét és aggálytalanul megállapíthatóvá teszik, hogy a vizsgált okirat záradékán lévő, kezesi részről adott névaláírás alperestől származik. Utalt az okiraton aláírást adó további személyek tanúvallomásaira is, melyek ugyancsak ezt támasztották alá. A tanúvallomások kapcsán kitért arra is, hogy lehetséges eltérés az okirat dátuma és annak tényleges aláírási időpontja között, a helytelen dátum feltüntetése azonban nem olyan rendellenesség, amely elegendő a teljes bizonyítóerejű magánokirat hitelességéhez fűződő vélelem megdöntésére. A dátum eltérést az alperes maga is észlelhette, ehhez képest nem kérte annak korrigálását, amikor azt aláírta. Az okirat hamisítatlanságához fűződő jogszabályi vélelem így fennáll, a záradékban kifejezésre juttatott nyilatkozat tartalma nem dőlt meg, a bíróság ezért a Ptk. 332. § (3) bekezdését nem találta perbeli esetben

alkalmazhatónak a kezesi hozzájáruló nyilatkozat megadásának bizonyítottsága miatt. Az alperes készfizető kezesi helytállási kötelezettségének jogalapja fennáll. Az utolsó tárgyaláson előterjesztett, összezszerűséget vitató alperesi nyilatkozatot kizárólag perelhúzó magatartásként értékelte a bíróság, csakúgy mint a további szakértői bizonyításra tett indítványt, és azoknak már nem adott helyt.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Eljárási szabálysértésként kérte figyelembe venni, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványait a bizonyítás körébe szükséges tájékoztatás megadása nélkül utasította el az utolsó tárgyaláson. A szakértői véleményeket értékelve hangsúlyozta, hogy jelen ügyben nem keletkezett két azonos tartalmú szakértői vélemény, az igazságügyi írásszakértői vélemények is csak részben egyezők. Hiányolta, hogy **szakértő 1. neve** igazságügyi szakértő szakvéleménye nem tartalmaz olyan mellékletet, amelyből a vizsgált írásmintákon tett jelölések szemléltetésével bemutatja a szakértő az egyezéseket és eltéréseket. Jelezte, hogy a szakvéleményen nem szerepel a szakértő azonosítási száma. **szakértő 2. neve** igazságügyi írásszakértő szakvéleményével kapcsolatban sérelmezte, hogy indítványát figyelmen kívül hagyva több kérdéses névalírási vizsgálatát nem tette szakértői vizsgálat tárgyává a bíróság, ugyanakkor a szakértő a felperes jogi képviselője által közvetlenül rendelkezésére bocsátott okiratokat vizsgálta. Ezzel azonban eltért az elsőfokú bíróság kirendelő végzésében előírtaktól. Állítása szerint a szakértő ezen eljárása a perrendtartás tisztességes eljárásra vonatkozó elvébe ütközik. **szakértő 2. neve** szakértői véleményét alperes további ellentmondások és logikai hibák miatt sem találta elfogadhatónak. A szakértői vélemények ellentmondásait a perben a bíróság nem oldotta fel, így az elsőfokú ítélet emiatt felülvizsgálatra alkalmatlan. A záradéki okirat dátumozásával kapcsolatban bírói gyakorlatra utalva előadta, hogy a magánokirat valóságát a felmerült kétség miatt annak kell bizonyítania - jelen esetben felperesnek -, aki a per eldöntéséhez szükséges tények bizonyítására kívánja azt felhasználni. A bizonyítási terhet emiatt tévesen hárította őrá az elsőfokú bíróság. Fellebbezése kiegészítésében alperes kérte a per tárgyalásának másodfokú eljárásban történő felfüggesztését, hivatkozva arra, hogy a büntető feljelentése folytán az ügyészség elrendelte a nyomozást, okirat-hamisítás gyanúja miatt. A nyomozati eljárás során írásszakértőt rendelt ki a nyomozó hatóság a jelen perben is kétségbe vont aláírás eredetiségének vizsgálatára.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg, hogy a 2004. április 8. napján felperes, valamint a **P...Kft** megbízott között létrejött bankgarancia kibocsátására vonatkozó megbízási szerződéshez az alperes készfizető kezességet vállalt. Arra is helyesen utalt, hogy ezt követően 2007. szeptember 27. napján kelt egyesülési szerződés

**Pf.III.20.310/2014/9. szám**

szerint a **P...Kft.** beolvadt az **A...Zrt.**-be, mely a gazdálkodó szervezetek szerződéses megállapodása volt.

A Gt. 67. § (1) bekezdése szerint jogutódlással szűnik meg a társaság egyesülés és szétválás esetén. A (3) bekezdés szerint gazdasági társaságból egyesülés esetén két

vagy több társaságból egyetlen jogutód gazdasági társaság keletkezik, az egyesülés történhet összeolvadással vagy beolvadással.

A Gt. 70. § (1) bekezdése alapján az átalakulással létrejövő gazdasági társaság az átalakult gazdasági társaság általános jogutódja, a jogutód gazdasági társaságot illetik meg a jogelőd gazdasági társaság jogai és terhelik annak kötelezettségei.

Jelen esetben a **P...Kft.** beolvadt a jogutód társaságba, így a **P...Kft.** általános jogutódja a Gt. 70. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az **A...Zrt.** Mivel nem szétválás, illetőleg kiválás történt, ezért a **P...Kft.** vagyonára a jogutódlást illetően külön megállapodást a feleknek nem kellett kötniük, jogszabály erejénél fogva illetik meg a jogutód céget a **P...Kft.** jogai és terhelik a kötelezettségei. A jogutód cég és a felperes a szerződés záradékolásában csupán a törvényi jogutódlás bekövetkeztének tényét rögzítették.

Ebből következően a Ptk. 333. §-ában foglaltak folytán alkalmazandók a Ptk. 332. §-ában foglalt tartozásátvállalási szabályok.

A Ptk. 332. § (3) bekezdése szerint tartozásátvállalással a követelést biztosító kezesség és zálogjog a kezes és zálogkötelezett hozzájáruló nyilatkozata hiányában megszűnik.

A kezesség személyi biztosíték, a kezesi szerződés a kezes kötelezettségvállalását tartalmazza arra vonatkozóan, hogy ha a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. A kezes szempontjából nem közömbös, hogy kiért vállal kezességet, ha ugyanis az új kötelezett nem hitelképes, a kezesnek kell helyt állnia a jogosulttal szemben, készfizető kezesség esetén pedig az új kötelezettel együtt, vele egyetemlegesen felel. A törvény ezért rendelkezik úgy, hogy a kezesség és zálogjog csak akkor marad fenn a kötelezetti alanyváltozáskor, ha a kezes és a zálogkötelezett ehhez külön hozzájárul.

A Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint kezességet csak írásban lehet érvényesen vállalni, ez az alakiság vonatkozik a Ptk. 332. § (3) bekezdése szerinti kezességi hozzájáruló nyilatkozat formájára is.

A felperes a kezességvállalási szerződés megerősítésének bizonyítására csatolta a teljes bizonyítóerejű magánokirati formában létrejött „a 2004. április 8. napján kelt 450-04-0011/4. számú készfizető kezességvállalási szerződéshez” kapcsolódó 2008. február 25-i dátumozású okiratot, mellyel kapcsolatban alperes vitatta, hogy a kezesi aláírás tőle származik.

A Pp. 196. § (1) bekezdése szerint a magánokirat az ellenkező bizonyításig teljes

-6-

bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy (a jelen esetben irányadó szabály szerint):

b.) két tanú az okiratot aláírásával igazolja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük saját kezű aláírásának ismerte el.

A Pp. 197. § (1) bekezdése szerint a magánokirat valóságát csak akkor kell bizonyítani, ha azt az ellenfél kétségbe vonja vagy a valóság bizonyítását a bíróság szükségesnek találja.

A Pp. 197. § (2) bekezdése szerint ha a magánokiraton lévő aláírás valósága nem vitás vagy bizonyított, az ellenkező bizonyításig meg nem hamisítottak kell tekinteni, kivéve, ha

az okirat rendellenességei vagy hiányai ezt a vélelmet megdöntik.

Az okirat valódisága különbözik az okirat hamisítatlanságától. Valódi az az okirat, amely annak kiállítójától ered, vagyis az okiratot a kiállítója látta el az aláírásával, illetőleg az ő megbízásából írták alá, vagy pedig olyan aláírással van ellátva, amelyet a kiállító magáénak ismert el. Ellenkező esetben az okirat nem valódi, hanem hamis. Ha az okirat valódi, azaz magától az okirat kiállítójától ered, de az okirat kiállítója nem ugyanazt a szövegű okiratot írta alá, tehát a szöveget utólag az ő akarata ellenére vagy tudta nélkül, tehát jogellenesen változtatták meg, az okirat hamisított, bár valódi. A teljes bizonyítóerejű magánokirat az ellenkező bizonyításig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy a kiállítója a benne foglalt nyilatkozatot megtette, magáénak fogadta el, illetőleg kötelezőnek ismerte. Az okirat teljes bizonyító ereje a hamisítatlanság véelmét jelenti, ugyanakkor a benne szereplő tények, nyilatkozatok valódiságát nem bizonyítja, az kétségbe vonható.

Szemben tehát a közirattal, a magánokirat esetén a törvény nem állítja fel a valódiság véelmét, a valódi és külsőleg aggálytalan magánokirat mellett azonban a hamisítatlanság véelme áll, amivel szemben az ellenkezőt lehet bizonyítani.

Az aggályosság az okirat rendellenessége vagy hiánya miatt állhat fenn, ilyen esetben az a fél köteles az okirat hamisítatlanságát bizonyítani, aki az okiraatra jogot alapít. Adott esetben elég, ha a fél azt bizonyítja, hogy az okirat hiányossága vagy rendellenessége vagyis bizonyos szavak áthúzása, törlése az okirat szövegébe betoldás stb. már az okirat kiállításakor is fellelhető volt.

A perben vitatott okiratról az alperes állította, hogy azt nem ő írta alá, tehát nem valódi, ezért nem volt mellőzhető az aláírás eredetiségének vizsgálata.

A bíróság jelen esetben a Pp. 177. §-a alapján **szakértő 1. neve** igazságügyi írásszakértőt - alperes indítványára - az aláírás valódiságának vizsgálatára kirendelte. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján azt a bizonyító felet kell kötelezni az okirat valódiságának bizonyítására, aki a per eldöntéséhez szükséges tények bizonyítására azt fel kívánja használni (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2006/192.). Ezzel kapcsolatban megjegyzi az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság e tekintetben valóban helytelenül hárította a bizonyítási terhet az alperesre. Az alperes jogosult volt aláírásának hitelességét kétségbe vonni, ezzel szembeni bizonyítás tehát a felperesre hárult. Bár az elsőfokú eljárás során az alperes bizonyítási indítványára történt meg az írásszakértő kirendelése, azonban ez érdeksérelmet nem okozott, a szakértő kirendelése szükséges volt, az alperes a szakértői díjat ekkor csupán

### **Pf.III.20.310/2014/9. szám**

megelőlegezte. Az elsőfokú bíróság ezt követően az eljárási szabályok betartásával, megfelelő pervezetés útján foganatosította a szakértői bizonyítást, a szakvélemények elkészültéről minden esetben tájékoztatta a feleket és a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti felhívásokat is kibocsátott a felek felé, lehetőséget adva számukra a szakértői véleményekre való észrevételek megtételére (39., 57., 64., 69-I. számú periratok, 54. számú jegyzőkönyv 5-6. oldal). A felek indítványait teljesítve valamennyi szakértő szóbeli meghallgatására is sor került (38. számú jegyzőkönyv 76. sz. jegyzőkönyv) E körben az

ítélőtábla ellentétben a fellebbezési hivatkozásokkal nem talált okot eljárási szabálysértés megállapítására.

A beszerzett igazságügyi szakvélemények bizonyítóerejét a fellebbezési hivatkozások tükrében vizsgálta az ítélőtábla. **szakértő 1. neve** szakvéleménye nem tekinthető tartalmilag hiányosnak, a szakértő azonosítási számát a 61. számú jegyzőkönyv 3. oldalán egyéb személyi adataival együtt a bíróság felvette, így a szakértő személye beazonosítható szakmai nyilvántartási szám szerint is. A szakértő tárgyaláson foganatosított meghallgatása során pedig szóban részletesen előadta az eltéréseket és azonosságokat összehasonlító módszerét. Az általa alkalmazott szakmai módszert ismertette (61. számú jegyzőkönyv 7. oldal).

**szakértő 2. neve** igazságügyi szakvéleménye elkészítése során szintén megállapította, hogy a kezességvállalást megerősítő okiratban szereplő aláírás az alperestől származik. A szakértő nemcsak az alperes által kifogásolt okiraton (zálogszerződés) szereplő alperesi aláírást, hanem mintegy 40 teljes bizonyossággal igazoltan alperestől származó aláírást is összehasonlított. Megjegyzendő emellett, hogy a fellebbezésben kifogásolt alperesi aláírást tartalmazó irat a 32. sorszámú jegyzőkönyv mellékleteként szereplő F/32/3. számú dossziében a periratok között rendelkezésre áll, azt fénymásolatban a szakértő az alperes részére a 2014. január 9. napján tartott tárgyaláson felmutatta (76. számú jegyzőkönyv 2. oldal). Megállapítható tehát, hogy a peranyag részét képező okiratokat vizsgált a szakértő.

Az eljáró bíróság eleget tett a fegyveregyenlőség Pp. 3. § (6) bekezdésében rögzített alapelvénél is, amikor indítványra a szakértőket együttesen, két tárgyaláson is meghallgatta, lehetőséget adva a feleknek kérdésfeltevésre, és az alperesi magánszakértőnek nyilatkozattételre (61., 76. számú jegyzőkönyvek).

A bíróság a fél által beszerzett igazságügyi szakértői véleményt a szabad bizonyítás keretén belül köteles értékelni. A magánszakértői vélemény megállapításai adott esetben alkalmasak lehetnek a perszakértői vélemény aggályossá tételére, bizonyítóerejének lerontására. Ilyen esetben nem mellőzhető a szakértők véleményének ütköztetése az ellentmondások feloldása érdekében (BH 2012/175.). A perbeli esetben a magánszakvélemény benyújtása miatt a fenti irányadó bírói gyakorlat szerint eljárva az elsőfokú bíróság helyesen intézkedett az újabb igazságügyi szakértői vélemény beszerzése iránt, amely azonban kifejezetten megerősítette az első igazságügyi szakértői álláspontot. A magánszakértői vélemény

bizonyítóerejét fentiekén túlmenően kétségesse teszi az is, hogy saját nyilatkozata szerint fénymásolatból dolgozott (61. sorszám alatti jegyzőkönyv 6. oldal), mely esetben a technikai hamisítást nem lehet kizárni. Megjegyzendő még, hogy a szakértők együttes meghallgatását követően alperes - meghatalmazott új jogi képviselője útján - úgy nyilatkozott, hogy már nem a saját magánszakértőjének véleményére alapítja elsősorban védekezését, hanem az igazságügyi szakértői vélemények aggályosságát hangsúlyozva, új igazságügyi szakértő kirendelését indítványozta. Ezzel kapcsolatban bírói felhívásra a felperes határozottan ellenezte a szakértői bizonyítás folytatását. A bíróság a per utolsó tárgyalásán igen részletesen, nagy terjedelmű jegyzőkönyvben rögzített módon hallgatta meg a második igazságügyi szakvéleményt adó **szakértő 2. neve**, majd pedig miután

alperes úgy nyilatkozott, hogy a **intézmény neve**, mint magánszakértő részére adott véleményt sem tudja hitelesnek elfogadni (76. sorszám alatti jegyzőkönyv 19. oldal), helyesen járt el, amikor a további szakértői bizonyítás iránti alperesi indítványnak már nem adott helyt. Felperes javára mérlegelendő még, hogy az ügyleti tanúk bár nem emlékeztek az aláírás pontos körülményeire, de előadták, és ezzel tanúsították, hogy az iratot az alperes írta alá (Pp. 206. § (1) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően, az írásszakértői vélemények közti ellentétek feloldásánál követendő eljárást lefolytatta, a szükséges bizonyítékokat beszerezte, így az ügyben megalapozott érdemi döntés volt hozható (Legfelsőbb Bíróság (Kúria) BH 2002/15.). Mindezekből következően az igazságügyi szakértői bizonyítás útján helyes jogkövetkeztetésre jutott, amikor megállapította az alperesi aláírás eredetiségét, ezzel az okirat valódiságát.

Az alperes érdemi ellenkérelmében és fellebbezésében vitatta az okirat valódiságát, ezzel érvényességét abból a szempontból is, hogy az okiraton lévő dátumozás szerinti időpontban részéről nem történhetett meg az aláírás, mert 2008. február 23-tól március 3-ig Ausztriában volt (szállásigazolást és fotókat csatolt).

Az, hogy szállással rendelkezett, illetve, hogy fotók készültek róla, nem zárja ki, hogy 2008. február 25. napján esetleg sürgős ügyben Magyarországra visszautazhatott. Ettől függetlenül az ítéltábla hangsúlyozza, hogy az okirat dátumozásának pontossága az érvényességnek nem alaki kelléke. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) XXV. számú Polgári Elvi Döntése (XXV. számú PED) III. pontjában leszögezte, hogy egy adott szerződés írásbafoglaltnak akkor tekinthető, ha a szerződési nyilatkozatát mindegyik szerződő fél aláírta. A XXV. számú PED III. pontjához kapcsolódó indokolásból kitűnik, hogy a szerződés aláírása az elsődleges alaki kellék az érvényesség szempontjából. Egy adott szerződés írásbafoglaltnak akkor tekinthető, ha a szerződési nyilatkozatát mindegyik szerződő fél aláírta. A szerződés érvényességét (és hatályosságát) nem érinti az sem, ha nem ugyanaz az okirat tartalmazza valamennyi fél szerződési nyilatkozatát, hanem mindegyik szerződő fél külön okiratba foglalt nyilatkozata révén jön létre a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása. Ebből következik az is, hogy az érvényesség szempontjából nem alaki kellék az, hogy egyidejűleg, és pontosan az okirat dátumozásának időpontjában kerüljön sor a jognyilatkozatot adó felek részéről az aláírásra. Eltérő időpontú, a keltezéshez adott esetben nem igazodó aláírások is létrehozhatják a teljes bizonyítóerejű okirat írásbafoglalását. Az alperesi kezes tartozásátvállaláshoz

### **Pf.III.20.310/2014/9. szám**

hozzájáruló nyilatkozata megtételének időbeli behatárolását illetően az egyik mérlegelési sarokpont az, hogy a két cég átalakulásának cégbíróági jóváhagyása 2008. februárjában történt meg, ezt követően lehetett csak a bankgarancia szerződés, valamint a készfizető kezesi szerződések záradékolását elvégezni, melyeket minden esetben 2008. február 25-i keltezéssel láttak el. Az alperes állítása szerint 2008. március elejéig külföldön tartózkodott, majd pedig 2008. tavaszán már nem folytatta tevékenységét az **A...Zrt.n**, mivel új családi vállalkozásban vett részt. Innentől kezdődően már nyilvánvalóan nem állt



érdekében az, hogy kezességvállalását megerősítse, így a tényállás szempontjából az állapítható meg, hogy minden bizonnyal 2008. kora tavaszán adhatott aláírást a perben vitatott okirati záradékra. Az időpont pontosabb behatárolása azért nem döntő jelentőségű, mivel az aláírásra a felperes 2011. májusi készfizető kezesekhez intézett felhívásának közlése időpontjáig kellett, hogy sor kerüljön. A tartozásátvállaláshoz történő kezesi hozzájáruló nyilatkozat írásbafoglalása tehát kétséget kizáró bizonyossággal megállapíthatóan ekkorra már bekövetkezett.

Az okirat hiányosságot, rendellenességet, áthúzást, javítást nem tartalmaz, ezért annak hamisítatlanságához fűzött vélelem fennáll. Az okiratban foglalt nyilatkozat tartalmát az alperes nem is vitatta. Így a felperes által csatolt okirat alapján - ahogy azt az elsőfokú bíróság megállapította - bizonyította, hogy az alperessel szemben készfizető kezesi felelősségre alapított követelésének jogalapja fennáll.

A követelés összegszerűségét a felperes kereseti kérelmének módosítása során pontosította, megfelelő elszámolást vezetett le 49. sorszám alatti beadványában. Ebben számszakilag meghatározta az **A...Zrt.** felszámolásából származó felperesi megtérülés összegét (946.870,-Ft 2012. november 16. napján), valamint a korábban még perben állt II. és III. rendű alperesi kezesek 22.000.000,-Ft-os összegű befizetését, melyet helyesen a Ptk. 293. §-a alapján elsősorban kamatra és ezt meghaladó részében tőketartozás törlesztésre számolta el. A nyomon követhető elszámolás eredményeként jelölte meg az alperessel szemben továbbra is fenntartott 33.338.690,-Ft tőkeösszegű követelését és a részteljesítésekhez igazodóan időben közelebb hozott késedelmi kamat kezdő időpontot (2012. december 10-ét). A keresetmódosító elszámolás nyomán az összegszerűség tekintetében is megalapozott döntés volt hozható, eljárási szabálysértés tehát nem történt, amikor az alperes - az utolsó tárgyaláson előterjesztett - kereset összegszerűségét vitató nyilatkozatát a bíróság már nem vette figyelembe.

Az alperes fellebbezéséhez kapcsolódó, az eljárás felfüggesztésére irányuló indítványát az ítéltábla külön végzéssel elutasította.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is pervesztes lett, ezért köteles a jogi képviselővel eljáró és fellebbezési ellenkérelmet előterjesztő felperes fellebbezési eljárási költségeinek megtérítésére. Az ügyvédi munkadíj összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM

-10-

rendelet 3. § (2) bekezdés b) pont, valamint (5) és (6) bekezdései alapján állapította meg. Az alperes illetékfeljegyzési joga miatt megelőlegezetten le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket ugyancsak a Pp. 78. § (1) bekezdésére tekintettel a másodfokú eljárásban pervesztes alperes köteles külön felhívásra az államnak megfizetni (1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdések).

S z e g e d, 2014. november hó 6. napján

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.  
a tanács elnöke

Dr. Dobler László sk.  
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.  
táblabíró

A kiadmány hitelélül:

Erdeiné Pék Tünde  
tisztviselő